# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **J. H.**, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Královéhradecký kraj**, se sídlem Horova 824/17, Hradec Králové, v řízení vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 31 Af 40/2016, o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti všem soudcům Krajského soudu v Hradci Králové v aktuálním obsazení,

**takto:**

Soudkyně Krajského soudu v Hradci Králové Mgr. Marie Kocourková, JUDr. Magdalena Ježková a JUDr. Jana Kábrtová **nejsou** vyloučeny z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 31 Af 40/2016.

## O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 10. 8. 2016 se žalobce domáhá, aby Krajský soud v Hradci Králové zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2016, č. j. 1145960/16/2711-70462-603495, popřípadě, aby vyslovil jeho nicotnost. Krajský soud přípisem ze dne 22. 8. 2016, č. j. 31 Af 40/2016 - 6, vyrozuměl žalobce o složení senátu a poučil jej, že podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) může namítat podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka, nebo znalce ve lhůtě do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dověděl.

Žalobce přípisem ze dne 12. 9. 2016 vznesl námitku podjatosti všech soudců krajského soudu v aktuálním obsazení s návrhem na jejich vyloučení z projednávání a rozhodnutí „*nejenom této věci*“. Uvedl, že projednávaná věc musí být přikázána jinému soudu téhož stupně z důvodu delegace nutné, jinak dle jeho názoru „*opět reálně hrozí*“, že bude pokračováno v „*dalším pokořování nezávislého, nestranného, odborného a spravedlivého rozhodování soudů*“.

Soudci Krajského soudu v Hradci Králové Mgr. Marie Kocourková, JUDr. Magdalena Ježková, JUDr. Jana Kábrtová, JUDr. Jan Rutsch, Mgr. Helena Konečná, JUDr. Pavel Kumprecht a JUDr. Ivona Šubrtová shodně uvedli, že se necítí být podjatí a není jim známa žádná skutečnost, ze které by mohl vyplynout důvod případných pochybností o nepodjatosti.

K námitce podjatosti všech soudců krajského soudu, resp. jeho správního úseku, Nejvyšší správní soud poznamenává, že rozhodovat o takové námitce má smysl toliko ve vztahu k soudkyním, kterým byla dle rozvrhu práce daná věc přidělena k projednání a rozhodnutí, tedy ve vztahu k Mgr. Marii Kocourkové, JUDr. Magdaleně Ježkové a JUDr. Janě Kábrtové.

Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 s. ř. s., podle kterého jsou soudci „[...] *vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*“. Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. „*účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.*“.

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Proto postup, jímž je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako mimořádné opatření uplatňující se jen z opravdu závažných důvodů, které soudci reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

Jde-li o důvody uvedené v první větě § 8 odst. 1 s. ř. s., je třeba uvést, že poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na výsledku projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, vztahem srdečně přátelským (či naopak vzájemně nepřátelským), může jít také o vztah ekonomické závislosti. V nastalém případě přitom žalobce žádný podobný vztah nenamítá.

Jde-li o důvody uvedené v druhé větě § 8 odst. 1 s. ř. s (tj. vyloučení soudce z důvodu jeho podílu na předchozím soudním řízení), pak smysl a účel tohoto ustanovení spočívá ve vyjádření principu instanční oddělenosti řízení před jednotlivými funkčně příslušnými soudy jako záruky vnitřní nezávislosti soudní soustavy a tím i práva každého na spravedlivý proces. S ohledem na specifika správního soudnictví je nutno pojem „*předchozí soudní řízení*“ interpretovat tak, že tutéž věc nemůže u krajského soudu a poté u Nejvyššího správního soudu projednávat a rozhodovat stejný soudce. O takový případ však evidentně nejde, neboť věc je ve fázi řízení před krajským soudem coby soudem

prvního stupně. Žalobce také nenamítá, že by se jmenovaní soudci jakkoliv podíleli na vydání rozhodnutí před správním orgánem.

Z velmi strohého odůvodnění námitky podjatosti lze usuzovat, že ji žalobce podal s ohledem na předchozí rozhodovací činnost krajského soudu. Zde je třeba znovu poukázat na § 8 odst. 1 s. ř. s., kde je výslovně uvedeno, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlivosti dřívějšího rozhodnutí, které se projevuje polemikou s názory soudu a jejich zpochybňováním. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), nikoli námitka podjatosti.

Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl o námitce podjatosti vznesené žalobcem tak, že soudkyně Krajského soudu v Hradci Králové Mgr. Marie Kocourková, JUDr. Magdalena Ježková a JUDr. Jana Kábrtová nejsou vyloučeny z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 31 Af 40/2016.

V důsledku tohoto způsobu rozhodnutí odpadá nutnost rozhodovat o delegaci nutné (§ 9 odst. 1 s. ř. s.). Je tomu tak proto, že přednostním rozhodnutím o námitce podjatosti vznesené žalobcem a nevyloučením uvedených soudkyň z projednávání a rozhodování předmětné věci nenastala situace, že by pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nebylo možno sestavit senát.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. října 2016

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu